

Early Warning varhaisvaroitusjärjestelmä

Malin zu Castell-Rüdenhausen
JÄKKI-yhteistyöryhmän kokous I/2026

27/02/2026 VTT – beyond the obvious

Sisältö

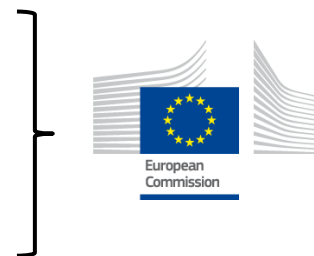
- Varhaisvaroitusjärjestelmän tausta ja tavoitteet
- Lainsäädäntöön sisältyvät varhaisvaroitusmekanismin tavoitteet
- Metodologia ja aikataulu
- Omia ajatuksia ja Suomi-näkökulma

Mikä on varhaisvaroitusmekanismi?

Jätedirektiivin, PPWR:n ja kaatopaikkadirektiivin mukainen toimeksianto komissiolle ja EEA:lle:

Kolme vuotta ennen tavoitevuosia komissio yhteistyössä Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) kanssa:

- Arvio EU:n jäsenvaltioiden riskiä tavoitteiden saavuttamattomuudesta
- Kehittää parantamissuosituksia
- Esimerkkejä parhaista käytännöistä tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi

Tavoite

Jätehuollon varhaisvaroitusjärjestelmä (Early Warning) on Euroopan komission työkalu, jolla seurataan jäsenmaiden edistymistä kohti lakisääteisiä kierrätystavoitteita.

Ensisijainen tavoite on auttaa EU:n jäsenvaltioita tunnistamaan ajoissa riski siitä, etteivät ne saavuta unionin asettamia sitovia kierrätys- ja jätehuoltotavoitteita.

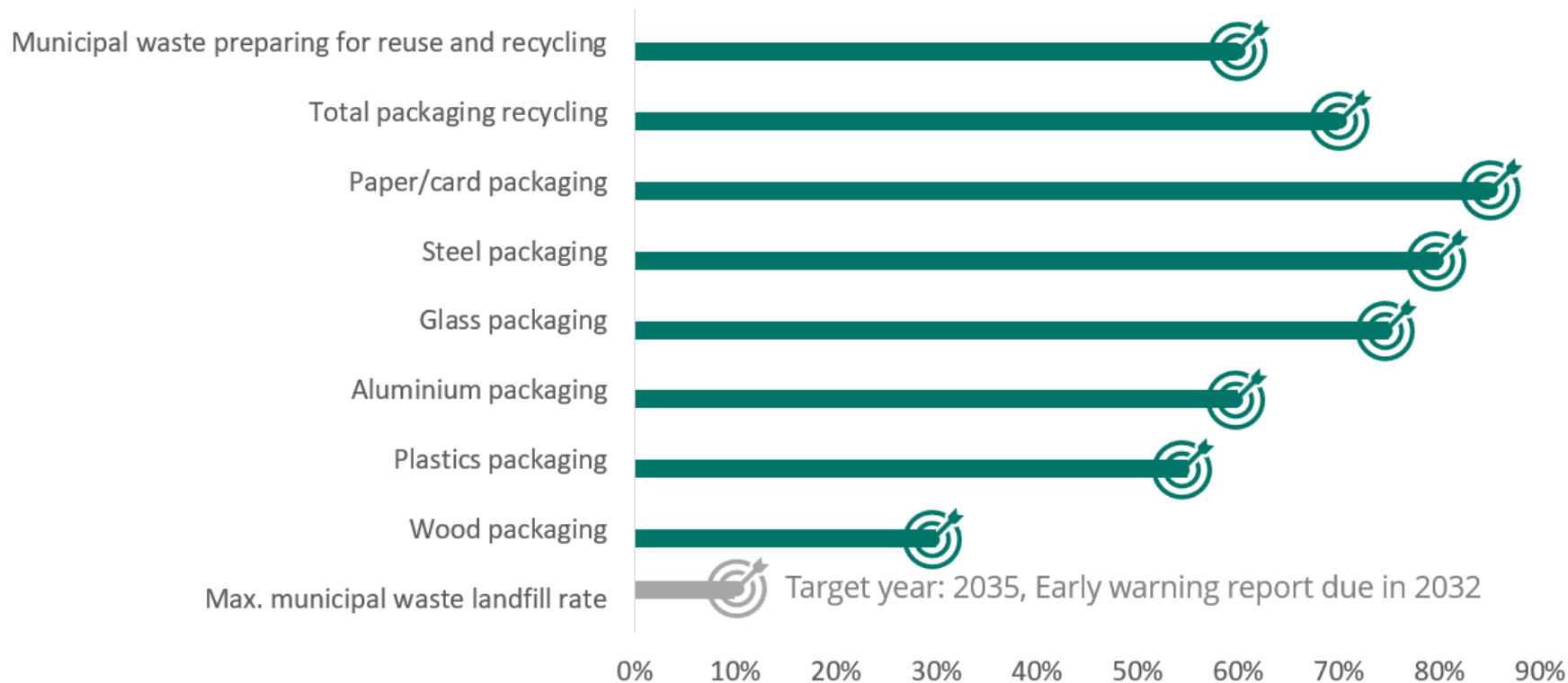
- Ennakointi: Arvioidaan jäsenmaiden edistymistä vähintään kolme vuotta ennen tavoitteiden määräaika.
- Ohjaus ja tuki: Tarjota maakohtaisia suosituksia ja hyviä käytäntöjä, joilla kierrätysastetta voidaan nostaa ja jätehuoltoa tehostaa.

Varhaisvaroitus antaa jäsenmaalle mahdollisuuden korjata kurssiaan ennen mahdollisten oikeudellisten seuraamusten tai sakkojen määräämistä.

Targets with early warning mechanism in the legislation

Recycling targets for municipal and packaging waste and landfill target

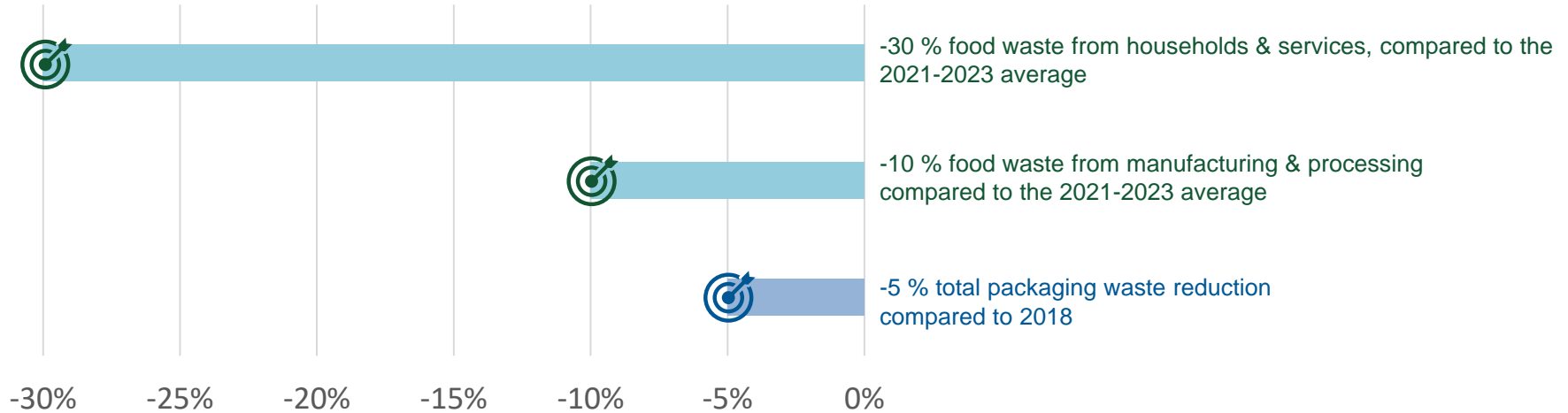
Target year 2030 - Early warning report due in 2027

Targets with early warning mechanism in the legislation

New waste prevention targets

Target year 2030 - early warning report due in 2027

- Metodologia perustuu vuoden 2023 varhaisvaroitus selvityksen metodologiaan
 - Päivitetty vuonna 2025 [LINKKI](#)
 - Jäsenmailta saatu palaute huomioitu
 - Perustuu menestys- ja riskitekijöihin (Success/Risk factor, SRF)
 - Ruokahävikkitavoitteet (11 SRF)
 - Pakkausjätteen vähentämistavoite (6 SRF)
 - Pakkausjätteen kierrätystavoitteet (12 SRF)
 - Yhdyskuntajätteen kierrätystavoite (12 SRF)
 - Kaatopaikkatavoite (4 SRF)
- Käytetään pääsääntöisesti kahta eri lähdettä:
 1. Eurostatin julkaisemat tilastot
 2. Kyselyistä saatu tieto jäsenmaiden järjestelmistä ja politiikkaohjauksesta
 - Ruokahävikkitavoitteisiin liittyvä kysely
 - Pakkausjätteen vähentämistavoitteeseen liittyvä kysely
 - Pakkausjätteen kierrätystavoitteisiin liittyvä kysely
 - Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteeseen liittyvä kysely

Metodologia – SRF:t

Menestys-/riskitekijöiden (SRF) oletetaan vaikuttavan tavoitteen saavuttamisen todennäköisyyteen

favorable on track	additional effort needed medium uncertain	unfavorable highly uncertain no information
-------------------------------	--	--

Mitä useampi SRF pidetään "suotuisina", sitä todennäköisemmin tavoite saavutetaan.

Municipal Solid Waste preparing for reuse and recycling target

Current situation and past trends

- 1.1 Distance to target for preparing for reuse and recycling of municipal solid waste
- 1.2 Past trend in the rate of preparing for reuse and recycling of municipal solid waste

Implementation mechanisms

- 2.1 Responsibilities for meeting the targets, support and enforcement mechanisms in place

Economic and regulatory instruments

- 3.1 Taxes and/or ban for landfilling residual or biodegradable waste
- 3.2 Pay-as-you-throw system in place
- 3.3 Firm plans to introduce or improve the pay-as-you-throw system

Separate collection systems

- 4.1 Convenience and coverage of the separate collection system for the most relevant household waste fractions (bio-waste / paper and cardboard waste / plastics waste)
- 4.2 Firm plans to improve the convenience and coverage of the separate collection system
- 4.3 Mandatory separation at source by other entities than households

Bio-waste treatment capacity and quality management

- 5.1 Capacity for the treatment of bio-waste
- 5.2 National standards and Quality Management System for compost/digestate

Other measures or initiatives for advancing waste management

- 6.1 Initiatives for advancing waste management (bonus success factor)

Packaging waste recycling targets

Current situation and past trends

- 1.1 Distance to target for paper and cardboard / ferrous metals / aluminium / glass / plastics / wood
- 1.2 Past trend in packaging waste recycling for packaging + all packaging materials

Implementation mechanisms

- 2.1 Responsibilities for meeting the targets, support and enforcement mechanisms in place

Economic and regulatory instruments

- 3.1 Taxes and/or ban for landfilling residual or biodegradable waste
- 3.2 Pay-as-you-throw system in place
- 3.3 Firm plans to introduce or improve the pay-as-you-throw system
- 3.4 Deposit-return systems (aluminium beverage cans / plastic beverage bottles)

Separate collection systems

- 4.1 Convenience and coverage of the separate collection system for all packaging materials
- 4.2 Firm plans to improve the convenience and coverage of the separate collection system of all packaging materials

Extended producer responsibility (EPR) schemes

- 5.1 Fee modulation in EPR schemes for all packaging materials

Other measures or initiatives for advancing packaging waste management

- 6.1 Initiatives for advancing packaging waste management (bonus success factor)

Food waste reduction targets

Current situation and past trends

1.1 Distance to target of food waste generated in manufacturing & processing / households & services

National strategies

- 2.1 Existence and quality of a National Food Waste Prevention Framework
- 2.2 Quality and use of an evaluation of the National Food Waste Prevention Program

Economic instruments

3.1 Economic measures to support actors in the food supply chain to prevent and reduce food waste

Other policy instruments

- 4.1 Legislative measures to support donation or redistribution of surplus food
- 4.2 Firm plans to support donation or redistribution of surplus food
- 4.3 Measures to support food supply chain actors in using food no longer intended for human consumption as animal feed and for industrial applications
- 4.4 Obligations for food supply chain actors to prevent or reduce food waste: manufacturing & processing / households & services

Other measures or initiatives for advancing food waste prevention

5.1 Initiatives for advancing food waste prevention (bonus success factor)

Prevention of packaging waste target

Current situation and past trends

- 1.1 Distance to target
- 1.2 Past trend in packaging waste generation

National measures to reduce packaging waste, beyond PPWR obligations

- 2.1 Economic instruments, and complementary support tools that provide incentives for preventing packaging waste
- 2.2 Deposit-return systems for reusable packaging
- 2.3 Legal requirements for making reusable packaging available

Other measures or initiatives for advancing packaging waste reduction

3.1 Initiatives for advancing packaging waste reduction (bonus success factor)

Landfill of municipal waste target

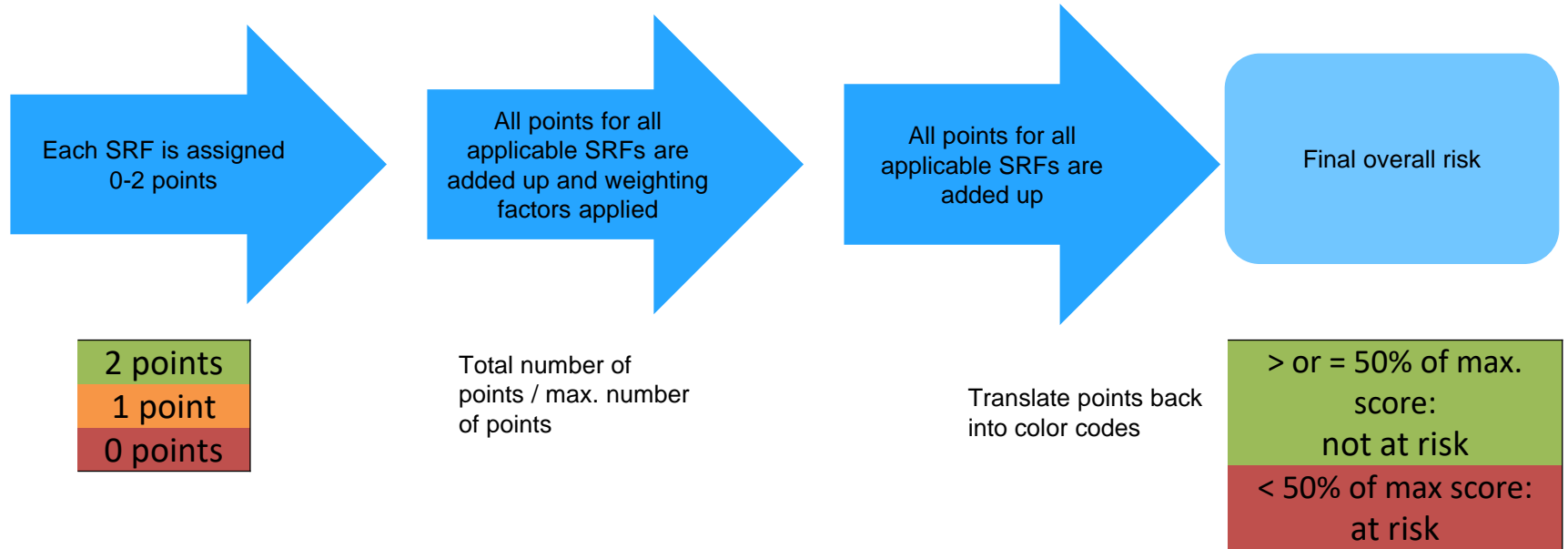
Current situation and past trends

- 1.1 Distance to target
- 1.2 Past trend in municipal solid waste landfill rate
- 1.3 Diversion of biodegradable municipal solid waste from landfill

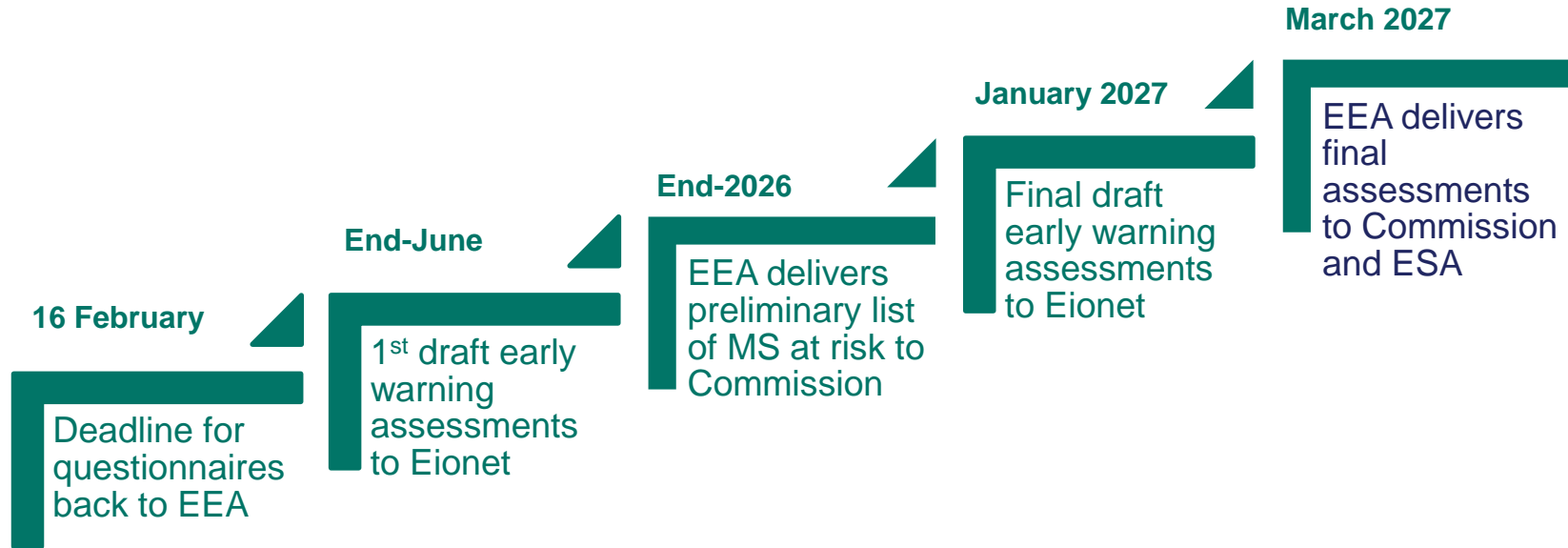
Economic instruments

2.1 Taxes and/or ban for landfilling residual or biodegradable waste

Kokonaisriskinarvioinnin yhteenlaskenta

Roadmap 2026-2027 – the big picture

Omia ajatuksia ja Suomi-näkökulma

- Metodologia periaatteessa tasavertainen ja antaa kaikille maille saman lähtökohdan
 - Painopisteet nykytilanteessa, trendeissä, erilliskeräysjärjestelmässä
 - Tiedot kerätään kyselyllä +/-
- Suomella ja muilla pohjoismailla erilaiset väestötiheys ja etäisyydet kuin muualla Euroopassa – tätä ei huomioida kovin hyvin
- Samat tavoitteet kaikille
- Tulokset saattavat parantua vuoden [2023 Varhaisvaroitukseen](#) verrattuna, mutta Suomella on edelleen vaikeuksia tavoitteiden saavuttamisessa, mikä tulee näkymään raportissa.

bey⁰nd

the obvious

Malin zu Castell-Rüdenhausen
malin.castell@vtt.fi